

Neautorizované poznámky z jednání AŠP (zástupci Zapletalová, Lazarová, Mareš, Jiříčková) a MŠMT (zástupci Černý, Beran, Blažková, Hradílková) dne 9. 9. 2021.

Návrhy MŠMT (pracovní verze) o podobě institucionalizace školních psychologů a školních speciálních pedagogů:

- Základní škola (jde pouze o základní školy) nad 400 žáků (původní návrh MŠMT 500 žáků) bude mít systémový nárok na 1,0 úvazku pro specialistu (školního psychologa nebo speciálního pedagoga¹), úvazek může být rozdělen jakkoliv mezi školního psychologa a sociálního pedagoga, dle uvážení ředitele/ky školy. Tento specialista bude zaměstnancem školy. Do počtu žáků se nepočítají děti z mateřských škol, i když fungují jako jeden právní subjekt společně se ZŠ. Psycholog i speciální pedagog však mohou poskytovat službu i předškolním dětem.
- Středně velké školy (cca od 150 do 400 žáků – spodní hranice není upřesněna) budou mít nárok na 0,5 úvazku pro školního psychologa nebo speciálního pedagoga, ten/ta bude mít tedy patrně smlouvu na dvou školách. AŠP navrhuje tyto specialisty zaměstnat také ve školách, ne na PPP, jak byl původní návrh. Kratší úvazky pro školní psychology AŠP nedoporučila.
- Malé školy cca do 150 žáků (není zatím vyjasněno) budou mít nárok na tzv. „terénního“ poradenského psychologa (nejde totiž o typickou práci školního psychologa), který bude zaměstnancem spádové PPP, ale bude pracovat ve spádových školách (např. každý den na jedné škole v okrese...). Jde zatím o návrh AŠP, který bude třeba dále rozpracovat a diskutovat s PPP a jejich nároky.
- Spádové PPP budou (nadále) poskytovat školním psychologům metodickou podporu. AŠP akcentovala nutnost dostupnosti specifického vzdělávání a supervize pro školní psychology pracující ve školách – navýšení rozpočtu školy. Vytváření podmínek pro práci ŠP a ŠSP, by mělo být ošetřeno v metodických listech pro ředitele škol.
- Ředitelé/ky škol budou mít možnost dle těchto indikátorů specialisty zaměstnat, není to však jejich povinností (např. v některých lokalitách nejsou specialisté dostupní). Naopak ředitel/ka školy může – jako je tomu dnes – doplnit kratší úvazky ze svého rozpočtu.
- AŠP upozornila na možnost meziročního kolísání počtu žáků, které by mohlo na některých školách narušit stabilitu. MŠMT přislíbilo, že s těmito výkyvy bude počítáno, aby psychologové/pedagogové neztratili místo z důvodu dočasného výkyvu počtu žáků (bude upřesněno).
- Nad rámec těchto úvazků garantovaných dle počtu žáků, bude mít každá škola s vyšším procentuálním zastoupením žáků se SVP nárok na limitovaný úvazek speciálního pedagoga v rozmezí cca 0,2-0,8, podle procentuálního zastoupení těchto žáků (např. v rizikové oblasti). Jde o pracovní návrh MŠMT – není zatím zcela vyjasněno.
- V následujících třech letech by byl tento model pilotován v rámci projektu OP JAK, od roku 2025 pak zakotven do systému. Podpůrná opatřená budou po dobu těchto tří let fungovat dle dosavadního nastavení.
- Mateřské školy budou moci v rámci OP JAK žádat o pedagogické asistenty.
- Střední školy zatím nebyly vůbec řešeny – je to předmět pro další diskuse AŠP s MŠMT.
- Pozice sociálních pedagogů ani logopedů (viz návrh zákona o PP) nebyla řešena, zatím se s nimi v takto nastaveném systému nepočítá, i když AŠP se za pozici sociálních pedagogů

¹ Z důvodu zjednodušení používáme jen mužský rod

stavěla zvl. v místech, kde nejsou dostupní školní psychologové a speciální pedagogové. Počítá se údajně s nimi v Národním plánu obnovy – zatím nevyjasněné.

Vybrané prezentace MŠMT z jednání:

13

INSTITUCIONALIZACE ŠKOLNÍCH PSYCHOLOGŮ A ŠKOLNÍCH SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ

Počty absolventů speciální pedagogiky a psychologie

- Za období let 2016 – 2020 absolvovalo magisterský studijní program speciální pedagogika celkem 2 400 studentů, průměrný roční počet byl 480 absolventů.
- Absolvujících studentů magisterského studijního programu psychologie bylo za stejné období 1 624. Průměrný roční počet absolventů byl 325.
- V roce 2020 se počet absolventů nejspíše vlivem pandemie covid-19 snížil, což mělo dopad na výsledné počty. V předchozích letech však převládala stoupající tendence jak u absolvujících speciálních pedagogů, tak i u psychologů.
- Podle výkazu R 13-01, o ředitelství škol, bylo k 30. 9. 2020 ve školách celkem 1 453 speciálních pedagogů (bez učitelů se speciálně pedagogickou kvalifikací), 829,34 úvazků, a 810 psychologů, 479,09 úvazků. Pozitivním trendem je, že při meziročním porovnání s údaji k 30. 9. 2019 došlo k výraznému navýšení speciálních pedagogů, jichž bylo 1 260. Počet psychologů zůstává relativně konstantní. MŠMT bude dále usilovat o zvyšování zájmu absolventů psychologie o práci ve školství.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

14

INSTITUCIONALIZACE ŠKOLNÍCH PSYCHOLOGŮ A ŠKOLNÍCH SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ

- Ředitel školy se dle nápočtu úvazku celkem rozhodne, v jakém poměru a v jaké výši pozice využije. Bude mít např. k dispozici celkový úvazek 1,0, ze kterého využije 0,3 úvazku na školního psychologa a 0,7 úvazku na školního speciálního pedagoga. Lze zvolit také jen jednoho podpůrného pedagogického pracovníka.
- Dále také platí, že nemusí být školou vyčerpán přidělený úvazek v plném rozsahu.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INSTITUCIONALIZACE ŠKOLNÍCH PSYCHOLOGŮ A ŠKOLNÍCH SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ

- Ředitel školy se dle nápočtu úvazku celkem rozhodne, v jakém poměru a v jaké výši pozice využije. Bude mít např. k dispozici celkový úvazek 1,0, ze kterého využije 0,3 úvazku na školního psychologa a 0,7 úvazku na školního speciálního pedagoga. Lze zvolit také jen jednoho podpůrného pedagogického pracovníka.
- Dále také platí, že nemusí být školou vyčerpán přidělený úvazek v plném rozsahu.

INSTITUCIONALIZACE ŠKOLNÍCH PSYCHOLOGŮ A ŠKOLNÍCH SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ

V případech, kdy mají školy s 500 a více žáky zároveň více jak 12 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), by došlo k navýšení úvazku školního speciálního pedagoga.

- 12 – 14,99 % žáků se SVP > + 0,1 úvazku školního speciálního pedagoga ve 123 ZŠ > 12,3 úvazků
- 15 – 19,99 % žáků se SVP > + 0,2 úvazku školního speciálního pedagoga v 70 ZŠ > 14 úvazků
- 20 – 24,99 % žáků se SVP > + 0,3 úvazku školního speciálního pedagoga ve 13 ZŠ > 3,9 úvazků
- více než 25 % žáků se SVP > + 0,4 úvazku školního speciálního pedagoga ve 4 ZŠ > 1,6 úvazků